

lettere paa Skolen og i andre Forhold end ellers. Jeg siger ikke, at Saadant er fæet; jeg kan ikke bevise det, men vist er det, at en saadan Mening har gjort sig gjældende paa flere Steder, og nu skalde Føll efter dette Forslag komme ind med Stempleet paa sig! Naar Underofficererne see Føll, der have Raad og Lyft til selv at anstafte deres Mundering, fremstille sig i egne Klæder, vil den Tanke let gjøre sig gjældende: Disse Føll vilde blive bedre behandlede af dem paa Skolen, de vilde slippe lettere i en eller anden Henseende end Andre, thi det er formuende Følls Børn. Jeg synes, at vi skulle undgaae ethvert Skin af, hvad der kan stride imod Lighedsprincipet, og det er ene og alene af den Grund, at jeg stemmer imod Forslaget under Nr. 4.

Berg: Det er naturligt, at Thinget er træt af denne Debat om Forslaget Nr. 4; men da jeg personlig har deeltaget i de tidligere Forhandlinger om dette Spørgsmaal, saa bør jeg maaskee ogsaa med et Par Ord forklare mit Forhold til Forslaget. Jeg erkjender, at hvis Forslaget vedtages, saa har det Mindretal, som stillede et videregaaende Forslag ved 2den Behandling, efter min Opfattelse naaet, hvad det for indberørende Finantsaar i den i Forslaget antydede Retning ønskede, nemlig at der maa blive gjort en Begyndelse i den efter min Formening ene rigtige Retning. Det er besynderligt at høre Udtalelser, der gaae ud paa, at det, der her er Tale om, er at lægge Byrder paa de Menige, som Fleertallet af dem ikke kunne bære. Det er jo tilstrækkelig klart, at derom er der slet ikke Tale, da det er frivilligt, og det vil vistnok ogsaa vise sig saaledes, at der ikke vil findes 1 pCt. af hele den værnepligtige Masse, der ikke i en vis Grad baade kan og vil benytte en saadan Tillæbelse, som her er givet. Der staaer nemlig ikke, at de skulle anstafte hele Overmunderingen, men de kunne ogsaa anstafte Dele deraf, og jeg er forvisset om, at de Allerfleste vilde med Glæde benytte denne Bemyndigelse til f. Ex. at anstafte sig Beenklæder. Nu have nogle ærede Medlemmer, i Spidsen for hvilke det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgtreds (Dinesen) staaer, udtalt, at det vilde krænke

Lighedsprincipet at gaae denne Vej. Dengang vi forhandlede Spørgsmaalet om Overmundering for de Søværnepligtige, var det min Betragtning, at det vilde være ligefrem barbarisk at paatvinge de Søværnepligtige i den Grad, som det var tiltænkt dem, at de skalde finde sig i at trække i de Klæder, som Staten tilbød dem. Det er noget værre for de Søværnepligtige end for de Landværnepligtige, idet uldne Skjorter henhøre til Overmunderingen for hine; men der er ogsaa Dele af Overmunderingen for Landhæren, med Hensyn til hvilke jeg vilde anvende det samme Ord, idet jeg vil sige, at det i flere Tilfælde vilde være barbarisk at tvinge de Landværnepligtige til at tage Klædningsstykker paa, uden at have Garanti for, af hvilken Bestaand de ere, af hvem de tidligere have været brugte og hvorledes de have været opbevarede. Ligheden er ikke tilstede nu, og kan ikke komme tilstede. Man kan dog ikke forbre, at Solbaterne, efter som de tjene, skulle have Klædningsstykker i visse Afdelinger Aar for Aar, som de ere brugte til; altsaa Recruterne skulle f. Ex. have Buxer, som der er slidt paa i 3 Aar, og som ere brugte af saa og saa mange Forskjellige. I denne Henseende hersker der jo altid stor Ulighed, Somme faae lidt bedre, Andre lidt ringere Tøj, somme Afdelinger faae nye Klæder, andre mere slidte; det kan ikke undgaaes. Naar man altsaa holder sig til, hvad der aabenbart vil bliive Følgen af, at det bliver reglementerede Uniformer ogsaa hvad Stoffet angaaer, kan der jo aldeles ikke være Tale om, at der vil framkomme nogen Ulighed ved Benyttelsen af denne Bemyndigelse. Det kunde forresten føre til ganske besynderlige Conseqventer, hvis man vilde anvende Lighedsprincipet i den Udstrækning, som de ærede Herrer her omtale, saaledes nemlig, at der ikke i Solbaterlivet maatte findes Spor af, at den Ene var mere formuende end den Anden. Det vilde medføre, at der maatte tages en Mangfoldighed af Bestemmelser for at forhindre, at den Ene levede anderledes end den Anden, og i mange forskjellige andre Retninger. Det er dog ikke de Herrer's Mening, og endda vilde der blive Uligheder tilbage baade i den ene og i den anden Retning, som naturligtvis ingen Lov eller Bestemmelse vilde kunne fjerne.